

КОНРАД ФИАЛКОВСКИ ФОРМИ НА КОНТАКТ

Превод от полски: Лина Василева, 1979

chitanka.info

— Тази планета е странна — каза Анун и погледна към присъстващите на телесъбранието. В перспективата на затвореното пространство Куоп се бе издул като червено кълбо със сложни орнаменти. Анун си помисли, че както винаги, той заема в канала за връзка двойно повече място от предвиденото. Затова пък Квит от далечната Пси-2407 представляваше едва светеща точка с бавно пулсиращи багри, така че двамата средно заемаха по един стандартен канал. Валтун бе дошъл на срещата в традиционната форма на жителите на Вароса и Анун с удоволствие гледаше редицата негови ръкохватки, трептящи в такта на ритъм, който сам по себе си беше произведение на изкуството. Самият Анун бе приел формата на симетрична чаша, смятана в Галактиката за съвършена форма, стига размерите ѝ да бъдат взети в съответните пропорции.

— Да, тази планета е странна — повтори той. — На нея традиционните форми за контакт не дадоха никакъв резултат. Жителите на планетата или изолират нашите пратеници, когато те се опитват да им представят най-трудните, ненаблюдавани от тях закони на вселената, или пък, ако откритието е станало достояние на голям брой индивиди от планетата, нашият пратеник бе признаван за един от тях и почитан по специален, присъщ на местните жители начин. Бих искал при това да добавя, че съгласно най-добрите галактични традиции на контакта нашите пратеници приемаха външния вид на жителите на тази планета и на равнището на техните познания бяха неразличими от тях. Така че на третата планета на жълтата звезда УУ-5117 ситуацията е парадоксална и без прецедент в историята на галактичните контакти. Ние, напредналите цивилизации, установихме контакт помежду си. Затова пък жителите на тази планета, макар че широко използват резултатите от този контакт (понякога по твърде странен, неочакван за нас начин — като създават например микрослънца в атмосферата на планетата), нямат съзнанието за контакт, нито чувството, че принадлежат към галактичната общност. Като се включих към информационните преобразуватели чрез съвместно стимулиране на всички присъстващи тук, стигнах до извода, че на тази нетипична планета решаваща е формата. Външният вид на нашия пратеник ще изиграе основна роля при разпознаването и признаването му за такъв от страна на жителите на планетата.

— Но нали съгласно каноните на галактичното поведение — тихо предаде Квит — екзотичните форми са недопустими в контактите. Те предизвикват агресия у развиващите се галактианци, или, което е още по-лошо, пратениците с екзотична форма могат да станат предмет на култ, което деформира еволюцията на планетите по все още неизяснен напълно начин, чужд на законите на цялостното им развитие.

— Да, така е — забуча Куоп.

— Имате ли други предложения?

В информационните канали настъпи тишина, чуваше се само шумът на галактичния фон.

— Извиках ви тук — прекъсна мълчанието Анун, — защото разработихме в преобразователите метод на контакт. Методът бе изведен от следните предпоставки. Първо: трябва да изпълним очакванията на съществата от третата планета по отношение на формата. Извършихме задълбочени проучвания в тази област на място и от натрупаната информация получихме формата на нашия пратеник, каквато те очакват. Второ: като имаме предвид галактичния опит и нашия кодекс на поведение при контакт, трябва да въведем нашия пратеник в най-подходящата статистически среда, в средата, чиито представители по съществен начин се интересуват от проблемите на контакта.

— Ако такава среда съществува на тази планета, това е вече голямо постижение — Валтун изгенерира тази информация, а след това се върна към своята генерация на хармонични системи.

— Да, тя съществува — съгласи се Анун. — Но, както и всичко друго на тази планета, и тя е твърде странна. По принцип нейните представители са разпръснати в различни области на планетата, но от време на време след съответна размяна на информация се събират на едно място.

— Нещо като събирането на животни на едно място в любовния период — предаде Куоп и сложните орнаменти по неговата повърхност заблестяха още по-силно.

— Има формална прилика, но по принцип не е свързано с това — отвърна Анун.

— Трябва да се открие такъв момент — предаде Квит.

— Според моите наблюдения той приближава. Искам само вашето съгласие да използвам нестандартна форма.

— Ще бъде ли това естествената форма на някого от нас? — попита с надежда в комуниката Куоп, който бе известен с това, че смяташе естествените форми на своята цивилизация за най-съвършени.

— За съжаление — Анун промени формата на чашата, в която се бе превърнал (както му бе известно, това отговаряше на повдигането на рамене при индивидите, с които искаше да установи контакт). — За съжаление те не очакват от нас естествени форми. Това, което те очакват, представлява чудат синтез на тяхната собствена форма и някои заемки от обкръжаващия ги свят на растенията и животните. В крайна сметка това са много странни конструкции, които нямат прототип в действително съществуващите галактични цивилизации.

— Това не ми харесва — заяви Валтун, — в това има зачатъци на култ.

— Виждате ли някакво друго разрешение? — попита Анун и понеже никой не отговори, прибави: — Приемам вашето мълчание като съгласие — и се разнесе пръв. Другите също бавно се разнесоха.

Анун започна своето пребиваване на третата планета в конвенционална форма, типична за нейните жители. Той падна във вид на омара на една оживена железопътна гара, където множество индивиди се движеха хаотично. Просто на края на перона за част от секундата се появи още един индивид. Анун забеляза учудения поглед на един от тях, но от опит знаеше, че няма основание да се страхува. Нормалният възрастен индивид от тази планета никога не реагираше, ако видеше подобно материализиране. В противен случай други индивиди се заемаха с него така, че не се стигаше до контакт.

Този път обаче установяването на контакт бе основната задача на Анун. Затова, без да умува дълго, той се приближи до онзи и на езика, който с голяма вероятност се използваше в областта, в която се намираще, го попита:

— Видяхте ли как се материализирах?

Съзря уплашения поглед:

— Не искам да се забърквам в нищо — заяви онзи и бързо се отдалечи.

Анун повдигна рамене — този път реално съществуващи — и се насочи към изхода на гарата. С примитивно транспортно средство, движещо се по релси, той стигна до сградата, в която, както вече знаеше, се събираха онези, които говореха и пишеха за контактите.

На входа Анун прие формата, която бе установена предварително. От гърба му поникнаха пипала, а ръцете си трансформира така, че да имат по шест пръста. Кожата му позеленя, а очите му заискриха с червен блясък. Промени и формата на ушите си, като ги направи по-големи и по-заострени отгоре. Облече тялото си със сребрист скафандър, съоръжен с резервоари и оръжие с близко действие. За миг помисли да си сложи и опашка, но се отказа. Тукашните жители биха могли да направят неподходящи асоциации — знаеше за това от изследванията върху техните вярвания.

В очите на първия срещнат индивид Анун забеляза възхищение. Разбра, че е приел подходяща форма. Приблужи се до него и рече:

— Аз съм от планетата К-14 според галактичната номенклатура. Бих искал да установя контакт с представители на вашия вид.

— Великолепно — отговори онзи. — Без съмнение вашето въплъщение е най-удачното на конгреса.

— Но аз искам да установя контакт...

— Делегатите са на горния етаж — прекъсна го онзи. — Аз се занимавам само с организацията. Заплатихте ли регистрационната вноска?

— Не... — Анун бе удивен.

— Тогава елате с мен — рече онзи и го заведе до едно бюро, зад което седеше момиче. То погледна Анун с интерес.

— Хиляда.

— Хиляда какво?

— Ще заплатите хиляда. Дай материали на господина — обърна се тя към младежа до нея.

Анун веднага материализира банкнота с номинална стойност хиляда единици, за щастие имаше необходимия образец в информационната си памет.

— Заповядайте, тук са материалите, а в рамките на заплатената сума имате право да видите десет филма. Това е покана за коктейла. Виждам, че нямате в какво да поставите материалите. Ще ви дам пластмасова торбичка.

— Но аз дойдох във връзка с контакта.

— Заповядайте на горния етаж — връчи му тя торбичката.

С торбичката в ръка Анун се изкачи на първия етаж и се озова в просторен, ярко осветен хол. Отнякъде се чуваха звуци, за които той знаеше, че са музика. Но тези образци бяха различни от съхраняваните в неговата информационна памет.

Върху масички край стените бяха подредени утвърдителни на информация в разноцветни обложки. Именно от тях той бе почерпал образците за своята форма в момента. По стените висяха картини, отразяващи странни форми с багри, взети направо от ядрото на Галактиката.

Имаше много индивиди. Някои стояха край картините и утвърдителите и разговаряха, други седяха край ниските масички и пиеха разноцветни питиета.

Влизането на Анун направи впечатление на всички. Наобиколиха го в кръг и го загледаха. Най-сетне някой започна да ръкопляска. Другите се присъединиха. Анун разбра, че го бяха приели за пратеник и половината контакт с вече установен. Тъкмо се гласеше да започне поздравителната си реч, когато един от стоящите недалеч се приближи до него и попита:

— Коя фирма произвежда тези скафандри? Или вие сам сте направили всичко това?

— Аз сам, но дойдох тук във връзка с контакта.

— Чудесно — зарадва се онзи. — В продукцията на моята фирма не влизат такива неща, но ако производството не е прекалено скъпо, този костюм би могъл да предизвика фурор. Имате ли патент за него?

— Не.

— Тогава веднага го патентовайте и ми се обадете — и подаде на Анун визитна картичка, която той пусна в пластмасовата торба. През това време останалите деликатно, ненаатрапчиво докосваха скафандъра. Някой пипна дори пипалцата.

— Нагрята пластмаса — чу Анун.

— Техническият прогрес се наблюдава в последно време във всички области, дори и в тази — чу след малко.

От опитите с този вид Анун знаеше, че освен речите разговорът с тълпа е безпредметен. Моментът за произнасяне на реч бе пропуснат, сега всички се трупаха около него и крещяха, прекъсвайки се взаимно.

Затова той реши да избере от тълпата един представител, с когото би могъл да установи контакт. Избра един по-възрастен индивид, който стоеше по-настрана. Анун знаеше, че според традициите на тукашния вид именно по-възрастните индивиди имат по-голям авторитет при решаване на различни проблеми. Приблужи се до него.

— Бих искал да разговарям с вас по въпроса за контакта — каза Анун.

Онзи го погледна учудено:

— И затова ли устроихте цялото това представление? На вас, младите, ви се струва, че фантастиката е нещо като цирк в Космоса. А тя е сериозно нещо. Ако ТЕ долетят, не друг, а само ние можем да установим контакт с ТЯХ.

— Аз дойдох точно с тази цел — зарадва се Анун.

— Моля, спрете тези глупави шеги — заяви онзи, обърна се и се отдалечи.

— Нищо не разбирам...

— Много просто — рече някой до него. — С костюма си вие пародирате героите от книгите на този автор. Той се обиди. Нищо чудно, че не иска да разговаря с вас.

— А вие?

— Аз ли? Аз съм от телевизията. Мога да ви използвам в нашата програма, но не ви гарантирам хонорар. Тя ще бъде репортаж от конгреса, а не индивидуални участия.

— Но аз искам да говоря за контакта!

— Всички изказващи се вече са уточнени, така че въпреки това облекло нямате шансове.

— Вие наистина ли сте от ТАМ? — чу Анун зад себе си тих глас.

Обърна се. Пред него стоеше младеж, навярно ученик, който се изчерви, когато Анун го погледна.

— И как е ТАМ? — попита.

Анун не бе подготвен за такъв въпрос.

— Другояче — отговори той.

— Как, по-добре ли?

— Просто другояче.

— Вие от ТАМ ли сте? — висок, плешив мъж дръпна Анун за ръката, измъкна го от тълпата и го отведе до прозореца.

— Наистина ли сте от ТАМ? — повтори той. — Знаете ли, аз също съм от ТАМ. Само че аз наистина.

— Мислите, че аз не съм?

— Ако наистина бяхте от ТАМ, нямаше да се облечете така странно. Хората от ТАМ, от бъдещето, не бива по нищо да се различават от нас тук. Това би променило тяхното настояще. „Парадокс на дядото“, нали разбирате.

— Не.

— Много просто. Вие сте от бъдещето, по отношение на нашето настояще, разбира се. Пренасяте се тук и убивате своя дядо.

— Защо?

— Не ми пречете. Това е мисловен експеримент. Значи убивате го и се връщате в бъдещето. И какво се оказва? Нямаме нито баща, нито майка и вие изобщо не сте се родили.

— Аз не съм се раждал.

— Как така?

— Е, поне не в тукашния смисъл.

— Вие май се шегувате.

— Съвсем не. Аз наистина търся контакт.

— А, разбирам — зарадва се онзи, — това сигурно е някакъв тест по телевизията.

— Ами да, такава ще е работата — намеси се друг. — Скоро гледах такова нещо по телевизията. Бяха турнали един там с въдица в центъра на града, над отвора на канала, а на въдицата му прикрепили шаран. И като го изтегли, сеирджиите започнаха да го питат често ли лови риба там, а ония от телевизията само снимат със скрита камера и записват. Един мой колега го бяха снимали и до днес всички му се смеят...

Човекът с бялата брада вече не стоеше край Анун. Останалите също се отдръпнаха от него. Разговаряха, без да му обръщат внимание, все едно че го нямаше. Той прекоси залата и стигна до една открената врата, зад която бе тъмно. Разбра, че там прожектират филмите. До вратата момиче проверяваше билетите. То погледна Анун с любопитство. Тогава той реши да убеди поне него и се пхна през тясната пролука, през която не би могъл да се промуши нито един човек.

Намери се в залата. На екрана се срутваха планини, разрушавани от атомен огън, а от високоговорителите се разнасяше грохотът на избухванията. Анун изчака една минута в тъмното и вече си мислеше, че момичето няма да реагира.

Сгреши. То откряна вратата и докосна ръката му:

— Не ми показайте билета си...

Анун излезе от кинозалата и за първи път се усъмни. Разбра, че трябва да направи нещо, което да ги убеди, всички тези тук. Замисли се какво още могат да очакват от него, какво още според техните представи вършат пришълците от ТАМ. След миг вече знаеше. Той застана в средата на залата. Всички се отдръпваха от пътя му. Анун свали от рамото си генератора на парализиращи лъчи, които не убиваха, а само зашеметяваха за кратко време. Според представите на местните жители това бе най-популярното оръжие на космическите пришълци. Като го проектираше мислено, докато го сваляше от рамото си, той реши, че ще стреля с интензивен син лъч. Разговорите затихнаха.

Анун натисна спусъка. С характерно съскане, почерпано от най-добрите образци на тукашната фантазия, сините лъчи достигаха до индивидите отсреща и ги поваляха на пода. Оръжието описваше полукръг. И когато всички, които се намираха в неговия обсег, вече лежаха неподвижно, Анун погледна останалите. Повечето от тях се бяха разбягали, струпвайки се край стените. Анун тръгна към тях и изведнъж му стана ясно, че те се страхуват.

— Аз съм от ТАМ — изрече той със силен глас.

— Бандит, побъркан, луд човек! — крещеше някой.

— Тихо, той ще ни убие! — викна една жена.

Анун разбра, че никакъв контакт няма да има, и бавно тръгна към стълбището. Почти бе стигнал до стъпалата, когато забеляза, че към него се насочва някакъв млад човек, сграбчил с двете си ръце стол. Анун направи последно усилие да ги убеди. Обхвана стола с пипалата и го изтръгна от ръцете на младежа. Той падна, преобръщайки се:

— Ей... какви са тия номера...

Анун тръгна по стълбите надолу и едва когато слезе, го догони нечий вик:

— След него! Дръжте го!

Той излезе на улицата и зад първото дърво прие вида на типичен жител на планетата.

И тогава чу детски глас:

— Мамо! Този чичко беше марсианец, а сега пак стана нормален човек.

— Ш-ш-т, тихо! Ако говориш такива неща, няма да ти позволявам да гледаш телевизия! Извинявайте — обърна се тя към Анун.

Той видя как единственият индивид, с когото би могъл да установи контакт, бе откаран в количка, блъскана от друг възрастен индивид.

— Но, мамо, аз наистина го видях — настояваше детето, а лицето му се изкриви от плачлива гримаса.

И на Анун му се плачеше. Обърна се обаче и бавно тръгна към мястото, откъдето преди миг излезе в друг вид. Реши да наблюдава преследването на другия от местните жители. Този път тяхната реакция бе мигновена и безпогрешна.

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 27,28/1979 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.